

(ON)MOGELIJKHEDEN JAARROND BAGGEREN

Community of Practice – Beheer en Onderhoud

3 november 2015

Inhoud

- Achtergrond
- Voorbereiding
- Uitvoering

Feit of fabel?

Beschermde baggergevoelige soorten

De kleine modderkruiper is de kleinste beschermde baggergevoelige soort.

Achtergrond

Baggeren

- Niet: Verlanding
- Wel: Altijd schade

Doel Flora- en faunawet

- Gunstige staat van instandhouding van de soort
- Voldoende functioneel leefgebied

Zorgplicht: Alles in het werk stellen dat redelijkerwijs mogelijk is om schade door werkzaamheden aan zowel algemene als beschermde soorten te voorkomen of in ieder geval zo klein mogelijk te laten zijn.

Gedragcode Flora- en faunawet (1)

- Goedkeuringsbesluit van 6 februari 2012 (termijn: 5 jaar)
- Baggeren:
 - Bestendig beheer en onderhoud – vrijstelling tabel 2 en 3
 - Achterstallig onderhoud – vrijstelling tabel 2
- Koppeling van periodisering en concrete maatregelen

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Periode		
													1	
														2
													3	

Achterstallig onderhoud is gebonden aan tijd.

Periodisering

Prima handvat, maar:

- natuur houdt zich niet aan onze agenda
- soorten zijn niet allemaal op dezelfde momenten actief

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gedragcode	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Heikikker			■	■	■	■	■					
Rugstreeppad				■	■	■	■					
Poelkikker				■	■	■	■	■	■			
Kamsalamander				■	■	■	■	■	■	■		
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■
Grote modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■			■	■

Bron: soortenstandaards (rvo)

Beschermde amfibieën zitten altijd in het water.

VOORBEREIDING

Basisinspanning

Organisatorisch

- Onderzoeken (algemeen/soortgericht) / Monitoringsprogramma
- Database waarnemingen (evt. NDFF)
- Standaard werkplannen
- Projectspecifiek werkplan (ecologisch werkprotocol)

Maatregelen

- Minimaal 25% sparen (breedte/lengte)
- Standaard maatregelen om schade aan f&f te voorkomen

Werken tussen 1 juni en 15 maart!

Onderzoeksgegevens zijn oneindig houdbaar.

Projectspecifieke planning

- Gericht op verspreiding
 - Functies (overwintering/voortplanting)
- Gericht op dichtheid (aantallen/ha)
 - Kwaliteit habitat

Noodzakelijk:

- Onderzoek:
 - Hoeveelheid- en kwaliteitsbepaling
 - Ecologisch onderzoek (niet vlakdekkend)
- Advies ter zake kundige
- Gebiedskennis

Criteria

- Waterdiepte*
- Bodemsubstraat*
- Verontreiniging*
- Oeverinrichting
- Vegetatie (soort en bedekking)
- Watersysteem
- Natuurgebieden (N2000/EHS)
- (Aantal beschermde soorten)

Niet alle criteria zijn altijd onderscheidend!

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Beperkingen en kansen

Beperkingen

- Broedvogels
- Watertemperatuur
- Habitatkwaliteit (te goede kwaliteit)
- Weinig gevarieerd gebied

Kansen

- Stapje extra: Sommige watergangen strenger dan voorgeschreven periodisering

Met ijsvorming mag je baggeren.

UITVOERING

Maak ecologie tastbaar

- Overzicht van aanwezige beschermde soorten voor iedere werknemer
- Instructie bij start werkzaamheden
- Registratie (logboek)
 - Bijzonderheden
 - Watertemperatuur
- Ecologie vast onderdeel van voortgangsoverleg/bouwvergadering
- Contactpersoon aanstellen voor vragen (zowel intern als extern)

Broedvogels

Broedseizoen: medio maart tot medio juli (globaal)

Uitvoeren veldcontrole (frequentie)

Voorkomen:

- Start buiten het broedseizoen (verstoring)
- Maak het habitat ongeschikt:
 - Maaien
 - Verwijder potentiële nestlocaties
 - Afschrikmateriaal

Vermijden:

- Bepaal gevoeligheid voor verstoring (5-50 meter)
- Wacht tot het nest is uitgekomen

Een nest is niet meer beschermd als de eieren zijn uitgekomen.

Conclusies

- Met maatwerk kom je verder
- Jaarrond baggeren is niet overal mogelijk, maar overal is wel een plek te vinden waar je jaarrond kan baggeren
- Zorg voor een optimale borging van ecologie in alle fasen van het project, zowel inhoudelijk als organisatorisch:
 - Voorzie alle medewerkers van een beperkte hoeveelheid inhoudelijke informatie
 - Schakel op de juiste momenten een ter zake kundige in
 - Leg alles goed vast, zodat de gemaakte keuzes altijd herleidbaar zijn
 - Zorg dat alle informatie te allen tijde snel voorhanden is

Jaarrond baggeren kan ecologisch en juridisch verantwoord.

VRAGEN?